מלאכת

דש

שאלת כיוון

מה הקשר בין סחיטת לימון לסלט לבין קילוף תרמיל אפונה בשבת?

על המפה

הפרדה ופירוק של האוכל מתוך הכיסוי הטבעי שלו, או חילוץ נוזל ממקום כליאתו:

- פירוק מוצק: הפרדת גרגרים מהשיבולת או מהתרמיל הסוגר עליהם (כמו חיטה או קטניות).
- חילוץ נוזל: סחיטת משקה מתוך פרי (כמו שמן מזיתים או ענבים) וכן חליבת בהמה.

לדוגמה:

אסור לסחוט תפוז למיץ בשבת, כי פעולת הסחיטה מפרקת ומוציאה את המשקה מתוך הפרי.

מושגלי

פירוק אוכל

מפסולת

שאלת כיוון

מה מפרקים ומה הקשר לפסולת?

על המפה

הפרדה פיזית בין החלק הרצוי לאכילה לבין החלק שאינו ראוי למאכל, האסורה בשבת משום מלאכת דש:

- האוכל: החלק הטוב והמזין שאותו מעוניינים לאכול.
- הפסולת: הקליפה או הכיסוי שאינם נאכלים וצריך להסירם.

לדוגמה:

אסור לפרק בשבת את גרעיני התבואה מתוך השיבולים והקליפה שעוטפת אותם.

מִתָּר
(מַתִּירִים)

שאלת כיוון

מה אפשר לעשות ואין בעיה לעשות?

על המפה

פעולה שהיא לא אסורה מהתורה או מדברי חכמים – ואפשר לעשות אותה.

לדוגמה:

מותר להשתמש במיחם של מים חמים מיוחד לשבת.

מושגלי

ב"ה

אָסוּר

(אִסּוּר - אִסּוּרִין)

שאלת כיוון

מי קובע מתי נדלק "אור אדום" על מעשה מסוים, ולמה אסור לנו לעשות אותו?

על המפה

שם כולל לכל דבר שההלכה קובעת שאסור לנו.

- איסור מהתורה: דברים שה' ציווה עלינו במפורש בתורה לא לעשות.
- איסור מחכמים: גזירות וסייגים שקבעו חכמים כדי לשמור עלינו שלא ניכשל.

לדוגמה:

אסור להדליק אש בשבת מהתורה, ואסור לטלטל מוקצה מדברי חכמים.

שְׁאֵלַת רַב

שאלת כיוון

מה עושים כשמרגישים לא טוב בשבת, ומתלבטים אם מותר לקחת תרופה?

על המפה

מקרים שבהם לא מספיק להסתכל בספר ההלכה: מצבים מיוחדים שלא כתובים במפורש בספר ההלכה או שיש בהם ספק. פונים לרב מורה הוראה כדי שיסביר לנו בדיוק מה לעשות.

לדוגמה:

אדם שחש ברע בשבת ומתלבט אם מותר לו לנסוע לבית רפואה, שואל רב מורה הוראה כיצד לפעול.